

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.

Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi előjáróságoknak egész évre 8 korona.

Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 20 fillér.

Nyilttér sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

PUTNOKY MÓRICZ az új gömöri főispán.

A hivatalos lap pénteki száma nem közöl ujságot, mikor egy legfelsőbb kézirat formájában hírül adja, hogy Gömör és Kishontvármegye főispánjával Putnoky Móricz országgyűlési képviselőt nevezte ki a király.

Ezzel egyidejűleg jelent meg Lukács Gézának a vármegye eddigi főispánjának hosszú és eredményteljes közigazgatási szolgálata alatt szerzett érdemeinek elismerése melletti felmentése.

Az új főispánnak méltó üdvözlésére s a régi főispán érdemeinek megérdemelt méltatására később lesz alkalmunk.

Bennünket politikai motivumok nem mozgatván Putnoky Móriczban bizalommal várjuk azoknak a nagy feladatoknak teljesítőjét, amely feladatok e vármegye jövője érdekében megoldást várnak.

Putnoky Móricz ismeri e vármegyét, ismeri annak vágyait, élni akarásának utjait, ismeri a múlt történetét s széles látókörű gondolkodásával, nyílt és érzésre hajlamos szívével bele fog látni a jelenbe is.

Ma a főispáni állások betöltésénél sokszoros gonddal és sok oldalról kell megvizsgálni az embert, ez volt Lukács Géza beiktatásánál az új alispán beszédének egyik alapténörja.

Ezt az igazságot szem előtt tartva s a Putnoky Móricz személyére és kvalitásaira vonatkozó ismereteinket sorakoztatva, merjük a bizalmat előlegezve őt szívesen és melegen üdvözölni.

Lukács Géza bucsuztatása pedig csak a szív igaz érzéseinek hangján szólhat majd és csak meleg lehet, de vele szemben mindég hangoztatni kell azon általános közóhajt, hogy nagy tapasztalatai, mély alapokon nyugvó ismerete s e vármegye ügyeivel való összeforrottsága révén, vegyen továbbra is tevékeny s a vármegyére nézve áldásos részt a közügyeink intézésében s a megye életében.

*

Az új főispán kinevezése folytán gazdátlan lett a putnoki választókerület mandátuma.

Ez a képviselőség az egyhangu bizalom folytán gróf Serényi Béla kereskedelemügyi miniszterre vár, aki szívesen el is fogadja azt s aki ez által még szorosabb nexusba kerül vármegyénkkel.

Hírek a gömöri közéletmezés és közellátás világából.

Háborus kihágások büntetése.

A rimaszombati rendőrkapitány ítéletei: *Éliás* Jánosné Rimaszombat örösi tanusítvány nélküli öröktetés, 1 nap és 40 kor. (35 kg. buza elko-bozva), özv. *Hajdusik* Andrásné Rimaszombat, szállásra fogadott egyének bejelentésének elmulasztása, 1 nap és 20 kor., *Mester* Jánosné Rimaszombat zöldségnemű árdragítása, 40 kor. pénz-büntetés.

Jolsvai rendőrkapitány ítéletei: *Remenyik* Sámuel Jolsva, talpbőr maximális áron felüli árusítása, 4 nap és 200 kor., *Sturman* József Nagy-röcze ugyanezért 2 nap és 100 korona.

Feledi főszolgabíró ítéletei: *Gyémánt* Sándor Várgede, mert malmának vámjövendelméből ser-téseket hizlalt, 100 kor. *Fücher* Dávidné Kis-gömöri, petroleum maximális árának be nem tartása, 100 korona.

A Gömörvármegyei Köztisztviselők Beszerzési Csoportjának sorsa.

Hirtadtunk arról, hogy a Rimaszombati Köztisztviselők Beszerzési Csoportjának kibővítésével a pénzügyminiszter rendelete alapján megalakult a vármegyében lakó összes tisztviselőket tömörítő és ellátni hivatott Gömörvármegyei Köztisztviselők Beszerzési Csoportja. A csoport megalakulása óta hetek teltek el s először a rozsnói tisztviselők speciális kívánságainak tárgyalásai késleltették a csoport működését, most utóbb pedig egy pénzügyminiszteri rendelet tette lehetetlenné a csoport egész fennállását. A miniszter ugyanis kimondotta, hogy a részéről engedélyesendő kamatmentes kölcsön segítségével alakult csoportoknak csakis azok lehetnek tagjai, akik az állam által nyújtott háborus segélyekre igénynyel bírnak. A tisztviselői karnak egy igen tekintélyes és segítséget érdemlő kategóriája: a nyugdíjasok ezáltal a beszerzési csoportba való felvétel lehetőségéből ki lennének zárva s mivel ezek mellőzésével a csoport vezetősége nem óhajtja a vármegyei csoportot fenn-tartani, úgy értesülünk, a közel jövőben a megyei beszerzési csoport feloszlik, de a rimaszombati csoport továbbra is folytatja az eddigi keretek között működését.

A rimaszombati piac egyenesen siralmas képet nyújt. Zöldség, gyümölcs, baromfi, tojás, vaj egyáltalában nem kapható vagy ha igen, akkor is csak a legminimálisabb porciókban és megfizethetetlen áron. Sokan a katonaság vásárlásainak tudják ezt be, akik felkeresik a vidéken a termelőket és jó pénzen megvásárolnak minden ennivalót, sokan a Rimaszombati Konzervgyár óriási szükségletét tekintik oly

tényezőnek, mely a helyi piacról mindent elvon és az árakat alaposan felhajtja. A rimaszombati fogyasztó azonban nem az okokat keresi, hanem az árut és úgy beszél, ha megtalálja, egy kilo diónagyságu új burgonyáért 2 koronát követelnek tőle a szerencsés, de börtönt érdemlő uzsorások.

Petroleum érkezett az alispán rendelkezésére, de ebből — mivel nyáron világítási célra kiutalni nem szabad — csak az ipari és mezőgazdasági üzemek részesülhetnek. A kiutalásokat az alispán eszközölvén, a kérvények az elsőfoku hatóságok útján hozzá nyújtandók be.

A régi menetrend és a közéletmezés. A most módosított menetrend megváltoztatása előtt történt még, hogy a miskolci kereskedelmi és iparkamara memorandumot intézett a kereskedelemügyi miniszterhez. A memorandum egy részében a Sajóvölgyének azon vasuti összeköttetéseit s annak hátrányait ismer-telve, így ír a kamara:

„Ennek tulajdonítható, hogy pld. ezen a vonalon, miként a feled—rimaszombatin is, a városok, bányaipartelepek, fürdők ma már a szó igaz értelmében éhínséggel küzdenek azért, mert a környék lakossága nem hozhatja piacra a legszükségesebb élelmicikkeket.”

Az állítás egy kicsit merész, mert a „szó legigazabb értelmében“ éhínséggel még sem mi városiak, sem a bányatelepek munkásai, sem az élelmicikkkel alaposan és különös gondossággal ellátott fürdőzők vendégei nem küzdenek, de azért bizonyos szomorú igazságot kétségkívül tartalmaz.

Három évnél fiatalabb úszók és tehének vágatása. A földművelésügyi miniszter rendeletet intézett vármegyénk alispán-jához, melyben felhatalmazást ad arra, hogy amennyiben a *takarmányhiány kényszerítő hatása azt feltétlenül szükségessé tenné*, a három évnél fiatalabb úszók és tehének vasuton való szállítása és levágása tilalmazására vonatkozó korlátozó intézkedéseket hatályon kívül helyez-hessék.

A tiszai ág. h. ev. egyházkerület közgyűlése.

A tiszai ág. hitv. evangélikus egyházkerület, amelynek kebelébe a gömöri és kishonti egyházmegeyék is tartoznak, július hó 18-án tartotta Miskolczon rendes évi közgyűlését *Szent-Iványi* Árpád kerületi felügyelő és *Geduly* Henrik püspök társelnöklete alatt.

A közgyűlést istentisztelet előzte meg, amelyen *Kemény* Lajos az oszgyáni papköltő mondott magasröptü imát.

A közgyűlést *Szent-Iványi* Árpád nagyszabásu, a megjelent egyházi képviselőkre mély hatást tett beszéddel nyitotta meg; ezután pedig *Geduly* Henrik püspök terjesztette elő terjedelmes évi jelentését.

A 46 pontból álló, részben az egyházkerület beléletére, részben az egyetemes egyház ügyeire vonatkozó tárgysorozat letárgyalása előtt egynéhány megüresedett tisztséget töltött

be a kerületi közgyűlés s ez minket közelebről azért is érdekel, mert a megüresedett kerületi törvényszéki birói tisztségre *Cseh István*, a rimaszombati kir. törvényszék érdemes elnöke lett egyhangulag megválasztva.

Mesko László Szabolcs megye főispánjává történt kinevezése folytán ügyvédi irodáját megszüntetvén, a kerületnél viselt ügyészi tisztről is leköszönt. Helyébe a közgyűlés dr. *Institóris Endrét* a kishonti esperesség ügyészét választotta meg egyházkerületi ügyésszé.

Az egyházkerületi közgyűlés a Budapesten tartandó egyetemes közgyűlésre vármegyénkből szavazati joggal, az elnökségen kívül, *Kubinyi Géza* és *Medveczky Sándor* egyházmegyei felügyelőket, *Szent-Ivány József* egyházkerületi jegyzőt, a lelkészek közül csetneki *Gyürky Pál* főesperes, egyetemes nyugdíjintézet ügyvivőt, *Terray Gyula* főesperest, *Bartholomeidesz László* alesperest, a gimnáziumok képviselőiben *Loysch Odön* főgimnáziumi igazgatót küldte ki.

A kerületi közgyűlésen úgy a gömöri, mint a kishonti lelkészek igen nagy számban jelentek meg. A világiak közül vármegyénkből jelen voltak az elnökségen kívül: *Madarász Pál* esperességi számvevőszéki elnök, *Szent-Ivány József* kerületi jegyző, ifj. *Kubinyi Géza*, *Gál Gusztáv*, dr. *Institóris Endre*, *Loysch Odön*, *Marton István*, *Kirinyi Béla*, *Smál József*, *Hallay Zoltán*, *Pásztor Mihály*, *Rásczóczy Pál*, *Thomka László*, *Bencze Samu*, *Krokavetz Károly*, *Szivák Dániel* és *Egyed Dávid*.

Leánygyermekünk tanítónői pályája.

Az idők haladtával s a viszonyok változtatásával a leánygyermekre rákényszerített kenyérkereső pályaválasztás gondja egyre fokozottabb súlyjal nehezedik a szülékre. Szomorú dolog ugyan, hogy leányainkat immár nem elég a háztartás tudományára, de emellett még más, nagyon sok, nekik meg nem felelő foglalkozásra is elő kell készíteni, a panaszkodás azonban hiábavaló; ennek elébe kell néznünk, le kell vele számolnunk s meg kell birkóznunk a ránk váró küzdelmekkel.

A sok pálya között nehéz a válogatás s ha a pályákat vizsgáljuk, legtöbbször arra a meggyőződésre jövünk, hogy az összes kenyérkereső foglalkozás között a gyermeknevelő s tanító mesterség az, mely a nők szervezetének, lelkületének s hivatásának legtermészetesebben megfelel. Igen ám, de a tanítónőképző intézetekbe való bejuthatás a legrégebb idők óta oly nehéz és kimerítő dolog úgy a szülék, mint a legjobb indulatu pártfogókra nézve is, hogy ez csak kivételesen sikerül a legszerencsésebbeknek; emellett oly sokba kerül, hogy azt megbirni lehetetlen. Az állam kevés tanítónőképzőt tart fenn. A felekezeti ha vesszük, a katolikus képzőkben a bentlakás a nem katolikus növendékekre nézve akadályokkal jár, a protestáns képzők (alig egynéhány), mind tultömöttek. A magántanulóknak már évek óta megtiltják minden képzőben azt, hogy az év vége felé belátogassanak a rendes tanulók óráira; s a képzők számának szaporítására nincs kilátás. Ez utóbbi pedig annál érthetlenebb, mert a legközelebbi jövőben, a férfi lakosság számának apadása el fogja vonni a fiukat a tanítói pályától s „jobb” foglalkozás után néznek. A nőtanítók alkalmazását tisztán fiúiskoláknál pedig már most is számtalan helyen látjuk.

Nem természetes-e tehát, hogy ha valamikor, úgy most van legnagyobb indokoltsága annak, hogy leánygyermekünket a tanítónői pályára irányítsuk. S ámbár ennek legtöbb akadályait fentebb elsoroltam, mégis megkísérlem ezek egy részének eltávolítását itt e közérdeket szolgáló helyen és sorokban.

A magántanuló növendékek otthonukban

előkészítése legtöbb esetben azért lehetetlen, mert nincs aki jól előkészítse őket vagy nagyon drága dolog ez is. Egy tanár nem is vállalhatja az előkészítést, mert hiszen sok óra kell ehhez s minden tantárgy tanítására egymaga senki se lehet képes. Nagyon szerencsés megoldás volna, ha városunk gimnáziumi tanárainak érdeklődését fel lehetne kelteni, akik többen összeállva a délutáni órákban elvállalnák ily növendékek együttes tanítását. Maga az a körülmény, hogy ilyen tekintélyes egyének elé s szakképzett kezekbe kerülne e nehéz és komoly kérdés, már nagy erkölcsi értéket jelentene s a különben elég mostoha sorban levő magántanulókat bizonyára más elbírálásban s fogadásban részesítenék azok a képezdék, illetve az a képezde, melyben vizsgálat elé állanának.

Ha ez a tanár urak vállalkozása folytán megvalósítható volna, leányainkat nem kellene drága internátusi ruhákkal ellátni, értük ellátásért évente csaknem 1000 koronát kiadni, hanem itthon járnának olyan ruhában, amilyen van, a háztartásban is részt vehetnének, szemünk előtt, az édes anya szemei előtt növekednének erkölcsben, szokásokban és munkában.

Ennek az eszmének megvalósulása nemcsak hogy nem lehetetlen, de az sincs kizárva, hogy az érdekelt szülék s tanár urak kitarító odaadásából néhány év alatt Rimaszombatban nyilvános jellegű tanítónőképzőnk is lehet.

E sorokat minden érdekelt szüléknek, de különösen az igen tisztelt tanári karnak szíves érdeklődésébe ajánlja
egy apa.

Menetrendváltozás.

— *Hogy utazhatunk Rimaszombatból és Rimaszombatba.* —

Ez év július hó 16. ától sok jogos felszólamlás után végre oly menetrend lépett életbe a Máv. bennünket érdeklő vonalain, mely az utazás eddigi sok kellemetlenségétől és idővesztéségtől megkímél bennünket.

Miskolc és Fülek között közlekedik ezentul ugyanis a 7501. és 7502. számot viselő reggeli vonat s ily módon Rimaszombatból a reggel 6 óra 25 perczkor induló vonatnak van csatlakozása úgy Miskolcra, mint Fülekre. — Miskolcra át ezen vonat csatlakozást talál a Budapest felé menő gyorsvonathoz úgy, hogy délután 1 óra 15 perczkor Budapestre érkehetünk. — De van csatlakozása ezen vonatnak Kassa felé is s Kassán át a Tátrába és Sárosba is. Füleken keresztül ugyanezen reggeli induló vonatnak nagyszerű összeköttetést létesít a 358. számú vonat révén Losoncra felé, ahová d. e. 10 óra 40 perczkor érkezünk meg. Ez a vonat azonban csak Losoncig közlekedik.

Meglehetősen kellemetlen hiánya a menetrendváltozásnak az, hogy Bánrévéről Dobsina felé ezen vonatnak nincs csatlakozása.

Személyvonattal Budapestre a reggel Rimaszombatból induló vonat révén úgy Miskolcra, mint Fülekre felé lehet utazni. — Itt tekintetbe veendő és jól megjegyezni ajánlatos az az újítás, hogy a d. e. 10 óra 12 perczkor Rimaszombatból induló vonatnak *ezentul sehová sincs csatlakozása!*

A személyvonaton való budapesti utazást tehát a reggeli vonattal kell megtenni s Miskolcra át este 7 óra 35 perczkor, Fülekre át este 9 ó. 50 p. kor éri el az ember Budapestet.

A Rimaszombatból délután 2 óra 54 perczkor induló 8101 es vonat csatlakozást kap Budapest felé Füleken keresztül személyvonattal s így reggel 5 óra 40 perczkor lehetünk Pesten. Ennek a délutáni vonatnak Losoncra felé is van összeköttetése s az oda este 7 óra 13 perczkor érkezik. Besztercebányára és Rutkára Rimaszombatból reggel kell elindulni s Besztercebányára délután 5 óra 33 perczkor

vagyunk, Rutkán pedig este 7 óra 50 perczkor.

Budapestről Rimaszombatba az 1508. számú gyorsvonattal jöhetünk, mely 9 óra 20 perczkor indul Miskolcra felé s ennek révén este 6 óra 20 perczkor érkezünk ide. De lehet személyvonat csatlakozást is találni a 306. számú személyvonattal, mely reggel 7 óra 20 perczkor indul Pestről s Füleken át este 6 óra 20 perczkor van itt vagy az éjjel 11 óra 30 perczkor induló vonattal, mellyel ugyancsak Füleken át d. e. 9 óra 32 perczkor érkezünk Rimaszombatba.

Dobsina felé innen csak a délután 2 óra 54 perczkor induló vonat bír csatlakozással.

Besztercebányára innen Tiszolcra át 9 óra 30 perczkor is lehet utazni s ezzel este 8 óra 56 perczkor érkezhetünk oda.

Vásári gondolatok.*)

Körüljárogatunk a nyári vásár területén, nem épen vevő szándékkal, mert manapság nem mindenkinek könnyű venni; nem mindenkinek a munkája nyomán telik meg a pénztárczája nagy bankókkal, sok embernek csak úgy vékonyan és apránként csurog, bár többet dolgozik, mint a háboru előtt. De hát megnézzük, mi van a vásáron, csupa érdeklődésből is.

Benn a rimaszombati piacon igen kicsi a kirakodó vásár, a tér sem telik meg egészen sátrakkal, mint boldogabb időkben, könnyen megláthatod: mi van eladni való? Van egy kevés ruhanemű is, az is több a régi, a viselt, mint az új. És ez jól is van így, mert a régi nek jobban a matériája, a szöveteje, az mindig többet ér, mint az új. A régit kitordítom, befordítom, az új már addig pókhálóvá vékonyodva elpusztult.

Van ott egy kis gyümölcs is, igen kevés és nagyon drága. Az idén bizonyosan a fákra is hadiadót vetettek, azért termik drágábban a gyümölcsöt? Hát az a néhány marék zöldbab, a mi ott szerénykedik, hogy maradhatna hátra az árdrágításban; tudja ő jól, hogy nem Miskolcra van, hanem a rimaszombati piacon s itt limumlárum mindentéle körülményeket egybevetve öt-hatszoros árat kell kérni annak, a mi máshol dukál. Mint kuriozumot és megtörtént dolgot említem itt még a háboru előtti esztendőből, hogy majdnem Budapestre szereztem be burgonyaszükségletemet, mert a Párisi nagyáruházban felényi áron hirdették a burgonyát, mint a hogy a rimaszombati piacon mérték és még a budapesti nagyáruházban ráadásul arczképet is lehetett kapni. Ezért mindig nevettem a pesti rokonokon, akik azt mondják: jó nektek vidékieknek, mindenetek van olcsón! No csak jöjjetek — mondok — Rimaszombatba, majd más véleményre tértek és megtudjátok, melyik az ország legdrágább városa.

De hallgassunk a drágasággal, ugyis mindenki azt emlegeti unos untig, pedig nem igaz. Legalább nem mindenben igaz! Mert imé a város végén a buzapiacon nincs ugyan buza, se árpa, de az nem is lehet most; nincs még új krumpli sem, de annak is a szárazság az oka. Ha nem odább van kocsikerék elég, no az sem olcsó ám! Hanem olcsóbb lett a marha.

Ez az egyik oldalon ürvendéses esemény is a szárazságnak tudható be. Nincs elég takarmány, tul kell adni az állatok egy részén. Ez tiszta dolog. De mire ez városunkban is érezhető lesz a husárok esésén, addig sok víz folyik le a Rimán. Hiába, mi lassan gondolkodunk, lassan haladunk, majd észre talán eljön hozzánk is az áresés.**)

*) Lapunk múlt számából térszűke miatt kimaradt. *Szerk.*

**) A cikk megírása óta a husárok Rimaszombatban is új maximálást nyertek és pedig a marhahus kilogrammja 6 korona, a borjúhús 6 korona, a növendék marhahus 5 korona 80 fillér lett.

Veszünk korlátlan mennyiségben:

Egres, ribizke, eper, málna, cseresznye, meggy, zöld dió, körte, alma, szilva, barack, szeder, csipkebogyó stb. stb. gyümölcsöket.

RIMASZOMBATI KONZERVGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Tehát estek a marhák árai. Az ebből a tanúság, mindent az egekig drágító atyámfiai, hogy odafenn az egekben megsokallják azt a nagy igazságtalan nyereszkeskedést, a mit idelelenn sokan az ég adományával elkövetnek. A jó Isten így gondolja: ti uzsorát üztök avval, amit én ingyen adtam nektek, fölveritek más szegények terhelésére az árakat igazságtalan módon; jó, egy ideig türöm, de majd elveszem tőletek, a mit adtam, mert nem érdemlitek meg! Azután erősen süt a nap és nem esik eső 2 hónapig és nem lehet tartani a marhát, mert nincs takarmány.

Ez lehetne prédikáció is, de hogy igazság sok van benne, az bizonyos.

Emberek ne csigázzatok az árakat az igazságos mértéken túl, mert van olyan hatalom, a melyik leszállíthatja!
Zenit.

Felhívás az ipartestület tagjaihoz!

A gyöngyösi óriási tűzkatasztrófa folytán károsult kisiparosok, mely bolt- és műhely-be rendezését, anyagát és szerszámaikat elvesztvén, képtelen önjerejéből a munkát újra elkezdni, holott különösen az építő ipar, élelmiszeri s ruháipari iparágak munkaképessé tétele nagy érdeke Gyöngyös összességének, hogy a házak legalább ideiglenesen a tél beálltáig lakhatóvá tétessenek s a legszükségesebb közszükségleti cikkek, javítások előállíthatók, illetve végezhetőek legyenek.

Hogy ezt a munkát lehetőbbé tegyük, iparkamaránk megkeresése folytán felkérem iparos polgártársaimat, hogy sziveskedjenek szerszámaiból, eszközeiből azt — amit nélkülözhet — a gyöngyösi károsult kisiparosok részére adományozni s azt *Rónay Gyula* testületünk jegyzőjéhez beküldeni.

A könnyebb eligazodás és a támogatás meggyorsítása érdekében közlöm, hogy mely iparágból hány iparos szenvedett tüzkárt: ács 5, asztalos 13, bádogos 9, borbély 9, csizmadia 37, cipész 32, ékszerész 2, esztergályos 1, fésűs 1, hentes 7, kalapos 1, keféss 1, kerékgyártó 2, kádár 7, kőműves 9, kovács 1, könyvkötő 2, kárpitós 2, kertész 1, szijgyártó 2, ruhatisztító 1, varró 8, kéményseprő 1, lakatos 11, könyvnyomdász 3, pék 1, szabó 36, szobafestő 6, szűrszabó 2, szerező 1, sütes 4.

Rimaszombat, 1917. július 16.

Id. Rábely Miklós, elnök.

Hírek és vegyesek.

Az új főispán beiktatása. *Putnok* Mórész vármegyénk új főispánjának ünnepélyes beiktatását elrendelő és kitűző vármegyei rendkívüli közgyűlés *e hó 30-án hétfőn fog megtartani.* A beiktatás részletei felől ezen közgyűlés fog határozni. A közgyűlési meghívó a közeli napokban jelenik meg. Az új főispán *e hó 21-én, szombaton délelőtt Rimaszombatban tartózkodott.*

Személyi hírek. Dr. *Kovács László* polgármester egészségi okokból *e héten 14 napra elutazott.* — *Singer Rezső* kerületi főrabbi Karlsbadból múlt héten hazaérkezett. — Dr. *Zehery István* tb. megyei főorvos, kir. törvényszéki orvos két heti lucsnai üdülés után hazaérkezett s átvette a vörös-kereszt kórház vezetését.

Hivatalvizsgálat. Dr. *Hedry Lőrincz* a kaesai ítélőtábla elnöke, a táblához beosztott dr. *Lator Kálmán* kir. járásbíró kíséretében *e hó 18-án városunkba érkezett s mindjárt másnap megkezdte a hivatalvizsgálatot, melyet a legnagyobb gondossággal és körültekintéssel végzett.* A naponna reggeltől estig tartott írásztó hivatalos munka után esténként a bíróság tagjai az illusztris vendéggel együtt töltötték kellemes órákat a fehér asztalnál.

Erdőtanácsosi kinevezés. A földmívelésügyi miniszter *Füschl Ferencz* erdőtanácsosi címmel és jelleggel felruházott m. kir. főerdőmérnököt a rimaszombati erdőhivatal vezetőjét m. kir. erdőtanácsos-á nevezte ki.

Új adóügyi biztos. A pénzügyminiszter dr. *Labay Ede* ügyvédet az itteni kir. pénzügyigazgatósághoz ideiglenes adóügyi biztossá nevezte ki.

Erdészeti kinevezés. A földmívelés-

ügyi miniszter *Kotzmann Géza* m. kir. erdőmérnököt, aki a rozsnói erdőgondnokság vezetője volt, főmérnök-ké nevezte ki.

Népfőlkelő hadnagyi kinevezés. A háboru tartamára népfőlkelő hadnaggyá lett kinevezve dr. *Hozáczy Ferencz* nagyrőcei ügyvéd és belett osztva a m. kir. 16. honv. pótzászlóaljhoz. Ugyancsak népfőlkelő hadnagy lett dr. *Vicszt Károly* nagyrőcei ügyvéd is s a cs. és kir. 27. tábori taraczkézredhez lett beosztva.

Eljegyzés. Kuntapolczai *Czékus István* pelsőczi főjegyző bájos és nagyműveltségű leányát: *Lenkét* folyó hó 16-án eljegyezte *Schütze József* Kassa-óderbergi vasuti hivatalnok, jelenleg a cs. és kir. 34. tűzrezred hadnagya, dr. *Schütze József* kisszebeni népt. ezredorvos fia.

Bronz vitézségi érem. Beregvármegye alispánja arról értesítette alispánunkat, hogy *Farkas Pál* runyai születésű 10. honvédszolgálatbeli tizedes az ellenség előtt tanusított bátor és vitéz magatartásának elismerésül a bronz vitézségi éremmel lett kitüntetve.

Egyházmegyei tisztújítás. A gömöri ref. egyházmegye annak idején nagy port felvert tisztújítása tudvalevőleg megsemmisített s most folyó hó 17-ikéig lehetett beadni az új szavazatokat a tisztikarra. A szavazatokat folyó hó 19-én bontotta fel *Buzay Márton* helyettes esperes és kövecsesi *Lukács Géza* főispán, egyházmegyei gondnok elnöklése alatt működött bizottság, melynek tagjai: *Varga Antal* és *Simon Mihály* lelkészi, *Bornemisza Elemér* és *Süteő István* vil. tanácsbírák és *Zajdó László* jegyző voltak. — Az esperesi hivatalra *Buzay Márton* kövecsesi lelkész, h. esperes, a gondnokira pedig *Lukács Géza* főispán választották meg általános nagy szótöbbséggel. — A lelkészi tanácsbíróra: *Czinke István* és *Simon Mihály* rimaszombati, *Ruszkay Gyula* jánosii, *Sághy Sándor* bejei, *Pósa Lajos* nemesradnóti és *Varga Antal* bátkai lelkészek, világi tanácsbírákká: *Tornallyay Zoltán*, *Bornemisza Elemér*, *Diószeghy Dezső*, báró *Ragályi-Balassa Ferencz*, *Farkas Géza* és *Süteő István* választották meg. — Lelkészi főjegyzővé *Réz László* rozsnói lelkészt választották, aljegyzőkké pedig *Zajdó László* zsiپی és *Ablonczy Pál* keleméri lelkészt. A világi jegyzői tisztt dr. *Sóldos Béla* vármegyei főjegyzővel töltetett be. A másik jegyzői tisztre augusztus 8-iki lejáratlalt új szavazás rendeltetett el *Lukács Béla* megyei aljegyző és dr. *Seres István* között, miután az abszolút többséget egyik jelölt sem kapta meg.

Halálozások. Dr. *Kármán Bertalan* budapesti széles körökben ismert, tekintélyes ügyvéd, városunk szülőtte, ki iskoláit itt végezte s a gimnáziumnak kiváló növendéke volt, múlt szombaton Budapesten 73 éves korában elhunyt. A néh. fivére: *Kármán Samu* által a 70-es években kiadott itteni lapnak rendes munkatársa volt, számos önálló irodalmi munkát s magyar fordításban több francia regény jelent meg tőle. A nagyműveltségű és kiváló jogi tudású férfi halálát özvegyén: a losonczy származású *Schmidl Emmán* kiváló fia: *Kármán Aladár* budapesti műépítész és kiterjedt család, köztük unokaöccse: dr. *Kármán Aladár* kórh. igazgató főorvos és unokahuga özv. *Lévai Izsóné* gyászolja kiterjedt rokonsággal. A tisztos férfit nagy részvét mellett temették el folyó hó 16-án Budapesten.

Lapunk régi érdemes munkatársa: id. *Farkasfalvi* (Findura) Imre, a régimúlt idők és emberek poétalelkű és kitűnő memoriájú krónikása a halálozást alkalmából ezeket írja lapunknak: „Talan az utolsó classicus tanúja hunyta le szeméit dr. *Kármán Bertalan* azon intelligens férfiaknak, akik hatvan év előtt a rimaszombati íz. hitközség alapításánál jelen voltak! *Fridmann* Salamon, az ő édes atyja volt a hitközség első papja, akinek családja 1854-ben telepedett ide Sátoraljanjhegyről. A pokorággyi s a cserencsényi-uteza sarkán álló Cházár-féle házban lakott három fiával; akik közül *Salamon* a könyvkereskedői pályára lépett; a középső *Adolf*, mint gymn. tanuló hamar elhalt; *Bernát* kiváló ember, jeles ügyvéd lett! — A fiuk a rimaszombati keresztény ifjakkal rohamosan barátkoztak össze; annyira hogy *Adolf* szinte kedvet kapott a keresztvíz alá tartani a fejét, balkezének egyik ujján olyan gyűrűt viselt, a melyen fényugarak között a szent kereszt jelvénye díszlett. A keresztények viszont megtanulták a zsidó betűket és a sátoros ünnepeket velök tartották. — Gondosan eltemtem a két fiunak 1856. nov. 23-án kelt levelét, ahol azzal végzik: hű barátod haláláig, ami immár beteljesedett. — *Bernát* ügyvéd lett; nevét Losonczon Kármánra magyarosította, majd Budapestre költözött s előkelő irodája volt a Lipótvárosban. — Dr. *Kármán Bertalan* (már nem *Bernát*) kedves fia *Aladár* kiváló szakember a budapesti mérnökök között. Emlékét hiven megőrizzük. *Id. F. I.*”

Strempl Vilmos cs. és kir. századost, ki az 5-ik gyalogezredhez beosztva városunkban tett szolgálatot s itt a társas élet rokonszenves, kedvelt tagja volt, mely gyász sujtotta le, a mennyiben felesége: szül. *Schwanner Gizella* 35 éves korában, házassága 12-ik évében hosszúsas betegség után Szinérváralján múlt héten meghalt.

Bodon Lajos helybeli timár polgártársunk — *Komlóssy István* anyakönyvvezető feleségének nagybátyja — folyó hó 6-án 59 éves korában városunkban meghalt. Nagy részvét mellett temették el folyó hó 8-án.

Istók Miklósné sz. *Littkey Emilia*, kinek hozzátartozói Tornalján laknak, folyó hó 14-én Budapesten hosszúsas szenvedés után elhunyt 29 éves korában boldog házassága 5-ik évében. Kiterjedt rokonság s férje és két gyermeke gyászolja. Folyó hó 18-án Tornalján temették el nagy részvét mellett.

Horváth József városi téglamester folyó hó 18-án 68 éves korában elhunyt. 20-án temették el nagy részvét mellett.

Semleges hadifogságban. A „Külügy-Hadügy“ legutóbbi száma közli azon orosz fogoly tisztek névsorát, akik *Viborg Haldban* (Dániában) vannak gyógykezelésük céljából s ezek között olvassuk *Dráskóczy László* 3-ik honv. táb. ágyusezredbeli hadapródjelölt nevét is.

Athelyezés. Dr. *Molnár József* tart. főhadnagy, vm. tb. főügyész a losonczy közös tűzrezektől a 7-es zempléni honvédtűzrezredhez lett áthelyezve.

Tragikus halál. *Kerekgedén Bárdos Aladár* 18 éves ottani földműves fia folyó hó 21-én reggel maga hajtotta a lovakat — a vásárra igyekezve. A kerekgedei uton a lovak megbokrosodtak s a szekeret magukkal ragadva felfordították. *Bárdos Aladár* a szekér alá került, az agyonnyomta a szerencsétlen embert.

Elhalasztott előadás. *Kandler Betty* helybeli nyelvtanárnő növendékeinek folyó hó 28-ikára tervezett előadása bizonytalan időre elhalasztatott.

Zenevizsga. *Czéner Katinka* f. hó 16-án Budapesten a Somogyi-konzervatóriumban elméletből és gyakorlatból kitűnően vizgázott. — Rimaszombatban *Pásztori Gyuláné* tanítványai közé tartozott.

Körjegyzők gyűlése. A vármegyei községi- és körjegyzők egyesülete *Bánrévén*, július hó 28-án déli 12 órakor választmányi és ugyanazon délután 1 órakor rendes évi közgyűlést tart, melyre a meghívót id. *Fölföldy Ottmár* elnök és *Bodnár Zoltán* főjegyző bocsátotta ki.

Rimatamásfalva villamos világitása. A szomszédos Rimatamásfalva község 36 gazdája a *Farkas Zoltán* orsz. képviselő és földbirtokos akciója folytán kérvényt adott be a városhoz, hogy a községbe a villanyvilágitást vezesse be. Azóta a jelentkezők száma 51-re növekedett s f. hó 17-én az üzem igazgatósága dr. *Kovács László* polgármester elnöklésével ülést tartott, melyen a költségvetés és terv elkészítésével *Tóth Béla* városi mérnököt bízták meg. Egyébként az ügyet teljes rokonszenvvel fogadták az ülésen s ha a megegyezés létesül, nemsokára Rimatamásfalván is villanylámpák fognak világítani.

A „16-os honvéd“ című érdekes lapban olvassuk, hogy *Pásztor Gyula* főhadnagy, ki e héten itthon töltött rövid időt, a somorjai őrszázlólajtól a beszercebányai pótzászlóaljhoz vonult be. — A m. kir. 314. honvédszolgálatparancsnoksága *Czaban Mihály* felsőpokorággyi illetőségű szakaszvezetőt a bronz vitézségi éremmel tüntette ki. — A beszercebányai pótzászlólajtól hat arató menetszázad indult utba. A 4-ik aratószázad *Benedek Gyula* főhadnagy parancsnoksága alatt Szécsénybe, a 5-ik aratómenet *Zólyom* székhelyre *Füzessy Árpád* hadnagy parancsnoksága alatt irányított.

Félmillió jegyzés a VI. hadikölcsönre. A nyustyai takarékpénztár részvénytársaság július hó 14-én a rimakokovai *Knöpfler Károly* elnöklése alatt ülést tartott, a melyen *Glózer Jenő* ügyvezető-igazgató jelentése alapján jóváhagyólag tudomásul vette az igazgatóság, hogy az intézet saját tárczája terhére a VI-ik hadikölcsönre 500.000 koronát jegyzett.

Helyreigazítás. A Tompa-kulturtársaság üléséről multkor irt referádánknak Hanvay Zoltán alapítványára vonatkozó részére most illetékes helyről helyreigazító sorokat kaptunk s készséggel rektifikáljuk az irottakat olyan értelemben, hogy Hanvay Zoltán a Tompa Kultusz országos állandó ébrentartása érdekében a Kistaludytársaságnál létesítendő alapítványhoz maga is hozzájárulni kíván s amennyiben ilyen alapítvány tételnek, ő a már e célra felajánlott 100 koronás alapítványát 1000 koronára emeli fel s ezen elhatározása esetleg örököseit is kötelezi. Az alapítvány kamataiból aztán a Kistaludytársaságnak módjában lenne évente a legértékesebb költői művet honorálni.

A hadiárvának és a hadirokkantak gyermekeinek nevelési segélye. A hadiárvának és a hadirokkantak gyermekeinek nyújtandó nevelési segély tárgyában az Országos Hadigondozó Hivatal elnöke pályázati hirdetményt bocsátott ki, mely a vármegyei Hivatalos Lap legközelebbi számában fog megjelenni. Addig is minden felvilágosítást szívesen megad a vármegyei árvaszék elnöke.

Községi polgári fiu- és leányiskola Poprádon, a Magas-Tátra alján. — Orvosilag ajánlott hely. — Tanulók német családoknál olcsón elhelyezhetők. — Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál:

4—* **Horn József,** igazgató.

Nyugtázás. A Vörös-Kereszt egyesület céljaira vettük és hálás köszönettel nyugtázuk a következő szíves adományokat:

Pénz: Dániel Ferencz 10, Princz Bertalan 2, Kovács Boldizsárné Guszona 10, Kosik István Szutor 2 korona.

Természetben: Bakki Józsefné Zeherje 8 drb. tojás, Kiss Gergely Balázsne Felsőbalog 2 liter bab, 4 drb tojás, Danyi Mária Felsőbalog 4 drb tojás, Zagyai Istvánné Dété 8 drb tojás.

Az elnökség.

Közgazdaság.

A gömői gazdákhöz

szeretnénk instancziát irni s élénk színekkel reámutatni a közéletünk egyik legfontosabb részének: a jövőbeni kenyérnek biztosítása útjába tornyosuló akadályokra.

A termésre s annak felhasználására vonatkozó rendelet megjelent. Megtudtuk belőle, hogy mihez lesz jussunk, megtudtuk belőle, hogy szükre szabott korlátok között bár, de mégis jogunk lesz a jövő évi lisztünket bevásárolva, ezen életfontosságú élelmiszereinkről gondoskodnunk.

A jogunk tehát meg van, de a rendeletet végrehajtató utasítás, az átvételnek és a terménynek a közönséghez való juttatásának kérdése a mai napig még homályban lévén, a jog tényleges érvényesítése lehetetlen.

Addig míg ez a kérdés rendezve lesz, a Haditermény Részvénytársaság fűrgelábu bizománysai vásárolhatnak csak.

Julius vége felé járunk. Az aratás vármegyéinkben javában folyik, a cséplés is sok helyütt megkezdődött s ennek nyomán a közélet mezés centralizált intézménye: a haditermény megkezdte a vásárlásokat.

Veszi, vásárolja, a friss, illatos gömői gabonát és az általános érdekeket előbbre tartva a mi speciális, helyi kiváltságainknál, elszálltatja más vidékekre a termést.

Ez a jelenség az általános helyzet szempontjából érthető és nem kifogásolható, de a vármegyei érdekeink szempontjából nem lehet közömbös az, hogy az a termés, amely átlagban jobb mint az ország más vidéké s amely talán szükösen elég lett volna a vármegyei lakosság jövő évi szükségletének ellátására, mire a vásárlás lehetősége megnyílik, más megyék emberei számára öröklődik kenyeret adó lisztet.

Attól félünk, hogy papiros marad majd a kezünkbe liszt helyett s a hatósági ellátás bizonytalan és sokszor nagyon sovány falatjaira leszünk reáutalva.

Ezt szeretnénk kikerülni akkor, mikor a bizalom hangján arra kérjük a gömői gazdákat, hogy addig, míg az egyesek vásárlása meg-

történhetik, ne értékesítsék termését, de tartsák fenn azok számára, akik egy megye határain belül élnek velük, egy földet szeretnek velük még akkor is, ha ez a föld nem az övék. — *Hadd teremjen legalább nekik!*

Mult szombaton és vasárnap nagy volt a túlekedés a mozijegyért, mert az egész országban nagy sikert aratott kitünő sláger darab: „János vitéz” került bemutatásra. A film nagyon tetszett a közönségnek.

Most szombaton és vasárnap a nyári szünet előtt utolsó előadásként a „Milliomosné szerelme” című nagy sláger darab kerül bemutatásra.

A kiadóhivatal üzenete.

Többeknek. Ismételten közöljük — azon már több ízben megújított és határozott kijelentésünket — hogy semmiféle hirdetményt (pályázati vagy árlejtési felhívást) sem nyugtázást, sem reklámszerű közleményt, iskolai vagy bármiféle más egyesületi felhívásokat, figyelmeztetéseket **díjazás nélkül nem adunk ki.**

A szerkesztőséget és a kiadóhivatalt gyakran felkeresik teljesíthetetlen kérelmekkel — különösen önálló hatáskörrel rendelkező hivatalok és egyesületek vezetői — hogy küldjünk nekik lapunkból rendszeresen tiszteletpéldányt! — Legnagyobb sajnálatunkra ezennel kijelentjük, hogy ilyesmire nem vállalkozunk. Akik lapunk tartalmára kíváncsiak és olvasni szeretnék — fizessenek arra elő.

Felhívás.

Boldogult férjem elhalálása folytán a nálam javítás végett visszamaradt órák jogos tulajdonosait tisztelettel felkértem, hogy azokat **f. év. augusztus 1-ig Rákóczy-ut 44. szám alatt, azontul pedig f. évi szept. 1-éig Szijjártó-utca 42. sz. alatti lakásomon** okvetlen átvenni sziveskedjenek, mert azokért tovább felelősséget nem vállalok.

Rimaszombat, 1917. július hó 16.

Özv. Pollák Lipótné.

Hirdetmény.

4488. sz. — A Rimaszombat r. t. város tulajdonát képező

puszta-szabadkai vizi malom

és az ahhoz tartozó örlési jog bérlete 1917. évi december hó 31 ik napján lejárván, az 1918. évi január hó 1-ső napján kezdődő újabb tíz évi bérletre pályázatot hirdetek.

Az egy koronás bélyeggel ellátandó zárt írásbeli ajánlatok **1917. évi augusztus hó 4-ik napjának d. e. 12 órájáig** a polgármesteri hivatalnál adandók be.

Az írásbeli ajánlat beadásával egyidejűleg tartozik az ajánlattevő 750 korona bánatpénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a városi pénztárba letétbe helyezni s az erről szóló pénztári elismervényt az írásbeli ajánlatához mellékelni.

A részletes bérleti feltételek a pályázati határidő utolsó napjáig a polgármesteri hivatalban tekinthetők meg.

Rimaszombat, 1917. évi július hó 13 án.

2—2 **Dr. Kovács,** polgármester.

Eladó ház.

Rimaszombatban a **Mező-utca 17.** szám alatti újonnan épült ház, mely egy kisebb család számára igen alkalmas és egy szép nagy szoba, konyha és kamarából áll, villanyvilágítással felszerelve, továbbá még egy különbejáratu egy szobás lakás is, mindentféle mellékkeliségekkel szabad kézből eladó. — Értekezhetni lehet ugyanott **Teleki Frigyes** tulajdonossal.

1—*

Egy jó karban meglevő használt

zongora

olcsón eladó — **NOVÁK LÁSZLÓNÁL**
RIMABÁNYA.

Hirdetmény.

4467. sz. — A Rimaszombat r. t. város tulajdonát képező és a rimaszombati 516. számú telekjegyzőkönyvben 985. helyrajzi szám alatt felvett, az Erzsébet-téren fekvő emeletes, u. n.

Kaszinó-épületnek

összes melléképítményeivel nyilvános szóbeli árverésen leendő eladását Rimaszombat r. t. város képviselőtestülete 4801—1917. kgy. számú véghatározatával elhatározta.

A nyilvános szóbeli árverés határidejéül a képviselőtestület felhatalmazása alapján **1917. évi július hó 31-ik napjának d. n. 3 óráját** tűzzük ki a városháza tanácstermében.

Az ingatlanság kikiáltási ára 150000 koronában lett a közgyűlés által megállapítva. — Az ingatlanság a nyilvános szóbeli árverésen legtöbbet ígérőnek adatik el; a kikiáltási áron alul azonban eladatni nem fog.

Az épületnek helyiségei jelenleg bérbe vannak adva és a vevő tartozik a bérleti szerződéseket, úgy amint azok jelenleg a város és a bérlők között fennállanak, az azokban foglalt összes jogokkal és kötelezettségekkel teljes joghatályal átvenni. — Az eredeti bérleti szerződések a polgármesteri hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az emeleti helyiségek s hozzá tartozó melléképületeket bérlő rimaszombati vármegyei Kaszinó bérszerződése, a bérszerződésben kitüntetett bérleti összeg fenntartásával azonban csupán 3 évre, vagyis 1920. évi május hó 1-éig terjedő joghatályal száll át a szerződésben feltüntetett egyéb feltételek mellett a vevőre.

Az árverésen résztvenni kívánók kötelesek az árverés megkezdése előtt 15000 korona bánatpénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a városi pénztárban letétbe helyezni s az erről szóló pénztári elismervényt az árverés megkezdése előtt a polgármesternek bemutatni.

A vételár az árverési vevő az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 3 hónap alatt három egyenlő részletben köteles a városi pénztárba készpénzben befizetni, és pedig az első részletet a jogerőre emelkedéstől szóló értesítés vétele után 8 nap alatt, a második részletet egy hó múlva s végül a harmadik részletet további egy hó múlva.

A fizetési határidők elmulasztása a bánatpénz s már befizetett részletek elvesztését vonja maga után s ezenkívül jogot ad a városnak még arra is, hogy az árverési vevő terhére és kárára új árverést tartson, vagy az eladástól egyszerűen elálljon.

Az adásvétel Rimaszombat r. t. város közönségére csak a felsőbb hatóságok jóváhagyása után válik kötelező erejűvé.

Az épület hasznai vevőt a jogerő napjától illetik, valamint e naptól terhelik a köz- és egyéb terhek, melyek a vételár utolsó részlete befizetése alkalmával lesznek elszámolandók. — A bánatpénz is az utolsó részletbe lesz betudandó, a kamatok úgy a bánatpénz, mint a részletek után eladót illetik.

Az ingatlanság tehermentesen megy át a vevőre. — Átirási engedély csak a vételár teljes befizetése után lesz kiadva.

Rimaszombat, 1917. évi július hó 11-én.

2—2 **Dr. Kovács,** polgármester.

HUDECZ ISTVÁN

kályhás.

Rákóczy utca 24 sz. (azelőtt Jánosi-utca)

Felvállal kályhák javítását és átrakásokat is és tűzhelyek készítését.

Uj kályhák raktáron. 6—10